

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ – CLASELE IX-XII

Etapa județeană

19 martie 2022

Clasa a IX-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Lucrările în care eseul/răspunsurile sunt precedate de titlu și/sau motto vor fi notate cu zero puncte.
- Timpul de lucru: trei ore.
- Total: 100 de puncte.
-

Citește cu atenție textele de mai jos.

A.

Când era cu gașca de la bloc, Crina uita de Liviu și de cât de mult se schimbasesc mama ei [...]. Intra ultima în casă, se ruga de copii să mai rămână. Pe ea nu o chema nimeni, mamei nu i se părea niciodată că stă prea mult. Uneori reușea să își ia câte ceva din frigider și mănca pe palier, la nouă, unde își făcea temele, așteptându-i pe copii.

A oftat și a deschis iar cartea și caietul, a căutat pentru a treia oară pagina cu tema. [...]

Și-a ridicat picioarele, le-a întins pe treaptă, sprijinindu-și spatele de perete. A rămas cu ochii la vârful ghetelor, le-a întins spre barele balustradei, lovindu-le de câteva ori. S-a săltat și a scos din ghiozdan blocul de desen, l-a așezat sub șezut și a reluat, absorbită, exercițiul. După câteva minute de calcule, a închis caietul și cartea, plesnind foile cu putere. Și-a băgat lucrurile în ghiozdan, peste geacă, l-a pus pe umăr și s-a ridicat. S-a apropiat de balcon, și-a lipit fruntea de geam. Se înserase și cerul era mai albicios decât blocurile de vizavi. A urmărit pătratele de lumină care se aprindeau și se stingeau din loc în loc, la ferestre. Din bulevard s-a auzit un tramvai scrâșnind pe șine și apoi îndepărtându-se cu un hure. Aleile erau pustii, doar lătratul câinilor tulbura liniștea serii. A rupt o frunză din lămâiul de lângă balcon, a mirosit-o și a aruncat-o în ghiveci. Și-a scuturat palma de praf și s-a întors cu fața la ușile apartamentelor. A luat-o către liftul din dreapta, s-a oprit la ușa gemenelor. Și-a lipit urechea și a ascultat. Crâmpoie de voci răzbăteau, un hohot înfundat, apoi liniște deplină.

- Hei, a zis încet. Vă rog eu, ieșiți odată, a șoptit și a apăsă cu un deget vârful clantei.

A ascultat, concentrată, și-a auzit doar respirația. A săltat ghiozdanul pe umăr și s-a dus vizavi, lângă celălalt lift, a fixat ușa Mădălinei. S-a aplecat, fără să calce covorașul de la intrare, a ciulit urechile. A apăsă soneria și a închis ochii. După câteva clipe a ciocănit. Dinăuntru s-au auzit sunete înăbușite, apoi câțiva pași grăbiți prin hol, care s-au oprit brusc. A ciocănit din nou, mai tare, și ușa s-a deschis pe neașteptate.

- Crina, de ce insiști? a întrebat-o doamna Chelaru pe un ton răstit.

O fixa cu sprâncenele ridicate, în timp ce cu o mână căuta la spate cordonul halatului roz, pufos, din care îi ieșeau doar unghiile roșii de la picioare.

- Bună seara, mă scuzați, o lăsați pe Mădă...

- Mădălina nu e acasă, e la bunici, a întrerupt-o vecina cu o voce aspră, legându-și cordonul în talie.

- A, da?

- Nici mâine nu e, stă la bunici weekendul ăsta, să nu mai suni, te rog, adică suni o dată, vezi că nu răspunde nimeni, pleci. Pa!

(Simona Gosu, *Aleea Duetului 26*, în volumul *Fragil*)

B.

În vacanța de vară, ca cei mai mulți dintre noi, în acea vreme, mergeam la țară, în Oltenia, la bunica, femeie care, la 60 de ani, ținea singură o gospodărie cu animale, grădini și pământ de lucrat (satul ei scăpase colectivizării). Acolo nu prea era timp de joacă, trebuia să facem lucruri destul de practice: să ajutăm la udatul grădinii, la adusul lemnelor pentru foc, să dăm de mâncare la păsări, să ducem vaca la păscut (o aventură!) și s-o aducem înapoi. Odată întorși acasă, seara, recompensa supremă era prima cană de lapte proaspăt muls, cald și cu spumă, pe care ni-l dădea să-l bem, nouă, copiilor harnici. Apoi, bunica ne așeza pe toți la masa rotundă, joasă, în prispă, punând în farfurii cel mai bun borș de legume făcut în ulcea de lut, în vatră. Lângă câte o bucată de pâine, una

din cele douăzeci cu care veneau părinții noștri de la oraș, pentru că la țară pâinea se dădea pe cartelă.

Sentimentul de comuniune pe care ni-l dădeau întâlnirile de duminică de pe malul lacului Cernica și serile de la masa din prispa bunicii Pampu este strâns legat, în memoria mea afectivă, de ideea de familie. În care oamenii se văd, se aud la telefon, petrec timp împreună, se ceartă, se supără, se împacă, se emoționează, plâng (bunica, însoțindu-ne la cursa de 5 dimineața, plângea întotdeauna când plecam înapoi, la București, și o lăsam singură), se ajută, fac ca relațiile să aibă sens, iar persoanele să capete importanță pentru noi. Iar după un timp, aceste relații ne dau un sentiment de apartenență și ne ajută să dezvoltăm relații emoționale pozitive cu alte persoane. Este o zestre, cea mai importantă moștenire, care nu se poate dezvolta în izolare, ci în interacțiunea repetată cu cel puțin o persoană atentă și sensibilă la nevoile copiilor.

Civilizația occidentală, din care facem parte, la rândul nostru, a cunoscut, în privința relațiilor pe care le are un copil, în primii ani ai dezvoltării, o mutație semnificativă, care nu a ținut cont întotdeauna de nevoile noastre biologice. Dacă în urmă cu 25 de ani fiecărui copil de vârstă preșcolară îi erau „dedicați” patru adulți, astăzi, în lumea profesioniștilor educației și a părinților, este considerat ca fiind acceptabil un raport de un adult la patru-cinci copii.

Familia extinsă, cuprinzând bunici, unchi, mătuși, oferea copiilor, în condițiile unor interacțiuni constante și consistente, mai multe oportunități pentru dezvoltarea capacității de a depăși și a face față adversităților, de dezvoltare a unor resurse psihologice și, în același timp, o diversitate de modele de interacțiune socială.

(Andrei Chișcu, *Amintiri din copilăria mea* în „Dilema veche”, nr.681/2017)

Subiectul I

(30 de puncte)

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare dintre următoarele cerințe.

1. Ilustrează, printr-un exemplu, o funcție a limbajului identificată în fragmentul extras din *Aleea Duetului 26*. **6 puncte**
2. Evidențiază un rol al utilizării tiparului descriptiv în primul text. **6 puncte**
3. Prezintă relația dintre Crina și un adult, conturată în primul text. **6 puncte**
4. Motivează utilizarea persoanei I plural în fragmenul extras din articolul *Amintiri din copilăria mea* de Andrei Chișcu. **6 puncte**
5. Susține-ți opinia despre semnificația următoarei secvențe extrase din *Amintiri din copilăria mea* de Andrei Chișcu: *Iar după un timp, aceste relații ne dau un sentiment de apartenență și ne ajută să dezvoltăm relații emoționale pozitive cu alte persoane. Este o zestre, cea mai importantă moștenire, care nu se poate dezvolta în izolare, ci în interacțiunea repetată cu cel puțin o persoană atentă și sensibilă la nevoile copiilor.* **6 puncte**

Subiectul al II-lea

(35 de puncte)

Te numești Maria/ Marin și ai 15 ani. Scrie o scrisoare de 150 - 300 de cuvinte adresată Crinei, personajul principal din povestirea *Aleea Duetului 26*, în care să-i vorbești despre activitățile și pasiunile care ți-au marcat trecerea de la copilărie la adolescență. Vei utiliza o secvență descriptivă și una explicativă. Locul redactării scrisorii este Deva, iar data 19 martie 2022.

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Subiectul al III-lea

(35 de puncte)

Scrie un eseu de 600 – 900 de cuvinte despre *vulnerabilitatea și fragilitatea ființei umane*, pornind de la cele două fragmente citate și valorificând experiența ta culturală.

Notă

În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în formularea *tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu trei argumente/raționamente logice/exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).